

71

Na temelju članka 36. stavka 1. točke b. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 1/96), donosim

O D L U K U O PROGLAŠENJU ZAKONA O GRAĐENJU

Proglašavam Zakon o građenju, kojeg je donijela Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na 7. sjednici održanoj 29. travnja 1999. godine.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
- Ž U P A N -
Broj:Ž-236/99
Široki Brijeg, 5. svibnja 1999.

Župan
Jozo Marić, v.r.

ZAKON O GRAĐENJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovaj Zakon uređuje građenje, izradu projekata (u daljnjem tekstu: "projektiranje"), održavanje građevine te određuje tehnička svojstva kojima moraju udovoljavati građevine.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na građenje odgovarajuće se primjenjuju na rekonstrukciju i na uklanjanje građevine ili njezinog dijela.

(3) Za određene vojne građevine ili građevine od posebnog značenja za obranu, u postupku izdavanja građevne dozvole, uporabne dozvole i nadzora propisanim ovim Zakonom, mogu se poduzeti posebne mjere radi zaštite povjerljivih podataka, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Članak 2.

(1) Građenjem, u smislu ovoga Zakona smatra se izvođenje pripremnih radova, građevinskih radova (uključujući građevinsko-završne i građevinsko-instalaterske radove) te ugradnja i montaža opreme, gotovih građevinskih elemenata i konstrukcija.

(2) Projektiranjem, u smislu ovog Zakona, smatra se izrada glavnog projekta potrebnog za dobivanje građevne dozvole i s tim u svezi tehničko savjetovanje. Tehničko savjetovanje je savjetovanje i zastupanje investitora pri projektiranju i građenju građevina.

(3) Građevinom, u smislu ovoga Zakona, smatra se građevinski objekt na određenoj lokaciji koji se sastoji od građevinskog dijela i ugrađene opreme koji zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu. Građevinom se smatraju i nasipi, iskopi i odlagališta.

(4) Privremenom građevinom u smislu ovoga Zakona, smatra se građevinski objekt izgrađen ili postavljen privremeno na određenoj lokaciji za potrebe

gradilišta, za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja, kao i za organiziranje sajмова, javnih manifestacija i sl.

(5) Građevinskim dijelom iz stavka 2. ovoga članka, u smislu ovoga Zakona, smatra se dio građevine izgrađen od građevinskih materijala i proizvoda s građevinskim instalacijama i građevinsko-završnim radovima.

(6) Opremom u smislu ovoga Zakona, smatraju se ugrađena postrojenja, uređaji, strojevi, procesne instalacije i drugi ugrađeni proizvodi koji su u sklopu tehnološkog procesa.

(7) Pripremnim radovima, u smislu ovoga Zakona, smatra se izvođenje radova i građenje pomoćnih građevina privremenog karaktera koji se izvode za potrebe organiziranja gradilišta i primjene odgovarajuće tehnologije građenja.

(8) Rekonstrukcijom, u smislu ovoga Zakona, smatra se izvođenje radova na postojećoj građevini (adaptacija, nadogradnja, dogradnja, sanacija, izmjena opreme, izmjena tehnološkog procesa, modernizacija, promjena namjene i sl.) ako se tim radovima utječe na tehnička svojstva građevine iz poglavlja II. ovoga Zakona ili ako se tim radovima mijenjaju uvjeti utvrđeni na toj lokaciji temeljem posebnih zakona.

(9) Ne smatraju se rekonstrukcijom, u smislu ovoga Zakona, radovi na zamjeni, dopuni i popuni opreme ako je to u skladu s namjenom građevine kao i radovi koji su posebnim zakonom utvrđeni kao radovi na održavanju građevine.

(10) Održavanjem građevine, u smislu ovoga Zakona, smatra se praćenje stanja građevine i poduzimanje mjera nužnih za sigurnost i pouzdanost građevine te život i zdravlje ljudi.

(11) Uklanjanjem građevine, u smislu ovoga Zakona, smatra se rušenje ili demontaža građevine i odvoženje preostalog materijala, opreme i drugih elemenata.

(12) Građevinski proizvodi, u smislu ovoga Zakona, smatraju se proizvedeni građevinski materijali prefabrikati, elementi i industrijski proizvedene konstrukcije.

Članak 3.

(1) Projektiranje, građenje i održavanje građevine obavlja se prema odredbama ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na temelju zakona, normama kao i prema pravilima struke.

(2) Gradnjom i uporabom građevine ne smiju se ugroziti druge građevine, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije i dr.

II. TEHNIČKA SVOJSTVA BITNA ZA GRAĐEVINU

Mehanička otpornost i stabilnost

Članak 4.

(1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da tijekom građenja i korištenja predvidiva djelovanja ne prouzroče :

- rušenje građevine ili njezinog dijela;

- deformacije nedopuštenog stupnja;
- oštećenja građevinskog dijela ili opreme uslijed deformacije nosive konstrukcije ili
- nesrazmjerno velika oštećenja u odnosu na uzrok zbog kojih su nastala.

Sigurnost u slučaju požara

Članak 5.

(1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena da se u slučaju požara:

- očuva nosivost konstrukcije tijekom određenog vremena utvrđenog posebnim propisom;
- spriječi širenje vatre i dima unutar građevine;
- spriječi širenje vatre na susjedne objekte;
- omogući da osobe mogu neozlijeđene napustiti građevinu odnosno da se omogući njihovo spašavanje;
- omogući zaštita spasitelja.

Zaštita života i zdravlja

Članak 6.

(1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da udovoljava uvjetima zaštite života i zdravlja građana te da ne ugrožava radni i životni okoliš, posebice uslijed:

- oslobađanja opasnih plinova, para i drugih štetnih tvari (zagađivanje zraka i si.)
- opasnih zračenja;
- udara struje;
- eksplozija;
- zagađivanja voda i tla;
- neodgovarajućeg rješenja postupanja s otpadom;
- vibracija i buke.

Zaštita od ozljeda

Članak 7.

(1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da se tijekom njenog korištenja izbjegnu moguće ozljede korisnika građevine koje mogu nastati od poskliznuća, pada, sudara, opekotina, udara struje ili eksplozije.

Zaštita od buke i vibracije

Članak 8.

(1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da razina buke u građevini i njenom okolišu ne prelazi dopuštene vrijednosti određene posebnim zakonom.

Ušteda energije i toplinska zaštita

Članak 9.

(1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da se smanji gubitak topline, odnosno smanji zagrijavanje unutrašnjosti građevine uslijed vanjskog utjecaja.

Odstupanje od tehničkih svojstava građevine

- investitor,
- projektant,

Članak 10.

(1) U slučaju rekonstrukcije građevine koja je spomenik kulture nulte i prve kategorije, može se odstupiti od nekog od tehničkih svojstava iz ovog poglavlja.

(2) Suglasnost za odstupanje iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u suradnji sa županijskim tijelom uprave nadležnim za zaštitu kulturne i prirodne baštine.

Posebni propisi

Članak 11.

(1) Opće uvjete koje moraju ispunjavati određene vrste građevine propisati će ministar posebnim propisom.

(2) Radi postizanja tehničkih svojstava bitnih za građevinu ministar donosi tehničke propise i određuje obveznu primjenu određenih normi.

III. GRAĐEVINSKI PROIZVODI I OPREMA

Dokazivanje kvalitete

Članak 12.

(1) Građevinski proizvodi, materijali i oprema mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo ako je njihova kvaliteta dokazana ispravom proizvođača ili certifikatom sukladnosti prema posebnom zakonu.

(2) Ministar propisuje koji građevinski proizvodi ili oprema moraju imati certifikat sukladnosti.

Novi proizvodi

Članak 13.

(1) Građevinski proizvodi i oprema koji nisu provjereni u praksi, odnosno za koje nije donesen odgovarajući propis ili norma, mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo na temelju odobrenja ministra.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje se na temelju potvrde ovlaštene institucije za certifikaciju da građevinski proizvod, odnosno oprema unutar granica, svoje namjene udovoljava zahtjevima glede osiguranja tehničkih svojstava bitnih za građevine prema poglavlju II. ovoga Zakona..

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka, izdaje se na određeni rok koji ne može biti dulji od pet godina. Ako se u tom roku ne donese norma ili odgovarajući propis odobrenje se može produžiti za daljnjih pet godina.

(4) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka može se ukinuti prije isteka roka važnosti ako se utvrdi da novi proizvod više ne odgovara zahtjevima iz stavka 2. ovoga članka.

IV. SUDIONICI U GRAĐENJU

Članak 14. (1) Sudionici u građenju jesu:

- izvoditelj,
- nadzorni inženjer,

- ovlaštene revident.

Investitor

Članak 15.

(1) Investitor, prema ovom Zakonu, je pravna ili fizička osoba u čije ime se gradi građevina.

(2) Projektiranje, građenje i nadzor nad građenjem investitor mora povjeriti osobama registriranim za obavljanje tih djelatnosti.

(3) Investitor je dužan osigurati stalni nadzor nad građenjem (u daljnjem tekstu: "stručni nadzor").

(4) Investitor koji grđdi u svoje ime, a za račun nepoznatog kupca (stanovi i dr. građevine za tržište), mora stručni nadzor povjeriti drugoj pravnoj osobi registriranoj za nadzor.

(5) Kada je investitor fizička osoba, koja gradi za svoje potrebe ili potrebe svoje obitelji građevinu iz stavka 6. ovoga članka, može i sam projektirati i provoditi stručni nadzor, ako ispunjava uvjete propisane člankom 16. stavkom 8. i člankom 18. stavkom 3. ovoga Zakona.

(6) Za stambenu zgradu korisne površine do 350 m² i poslovnu zgradu površine do 150 m² i raspona konstrukcije do 6 m u kojima se ne obavlja djelatnost štetna za ljude i okoliš, stručni nadzor provodi se samo nad građenjem konstruktivnih dijelova i instalacija, te u pogledu toplinske zaštite i zaštite od buke i vibracija.

(7) Investitor nije dužan osigurati stručni nadzor za jednostavne građevine iz članka 31. stavka 2. ovoga Zakona.

(8) Investitor je dužan najkasnije do dana početka radova pribaviti elaborat iskolčenja građevine iz članka 43. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.

(9) Investitor je dužan tijelu graditeljstva i građevinske inspekcije najkasnije na dan početka radova prijaviti početak građenja.

(10) U slučaju prekida radova investitor je dužan poduzeti mjere radi osiguranja građevine i susjednih građevina i površina.

(11) Ako se u tijeku građenja promijeni investitor, o nastaloj promjeni novi investitor mora obavijestiti tijelo graditeljstva u roku od 8 dana od nastale promjene.

Projektant

Članak 16.

(1) Projektirati, prema ovom Zakonu, može samo pravna osoba registrirana za obavljanje poslova projektiranja.

(2) Pravna osoba koja projektira, imenuje jednog ili više projektanata koji su odgovorni za ispravnost i kvalitetu projekta ili dijela projekta.

(3) Projektant je odgovoran da projekt ili dio projekta za čiju je izradu imenovan, udovoljava zahtjevima iz poglavlja II. i III. ovoga Zakona te daje izvedbeni projekt u skladu s glavnim projektom.

(4) Ako u izradi glavnog, izvedbenog projekta ili projekta uklanjanja građevine sudjeluje više projektanata, pravna osoba kojoj je povjerena izrada projekta imenuje projektanta voditelja.

(5) Projektant voditelj odgovoran je ukoliko se uslijed međusobne neusklađenosti dijelova projekta ili nepotpunosti projekta ne udovolji zahtjevima glede projektiranja iz poglavlja II. ovoga Zakona.

(6) Ako u izradi projekta sudjeluju dvije ili više pravnih osoba, investitor je dužan imenovati koordinatora projekta, odnosno odrediti osobu koja će imenovati tog koordinatora.

(7) Na koordinatora projekta odgovarajuće se primjenjuje odredba iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Projektant, projektant voditelj i koordinatore projekta može biti samo osoba s radnim iskustvom u projektiranju od tri godine kao diplomirani inženjer, odnosno s radnim iskustvom u projektiranju od pet godina kao inženjer ili viši tehničar u struci, s položenim stručnim ispitom.

Izvoditelj

Članak 17.

(1) Graditi ili izvoditi pojedine radove na građevini, prema ovom Zakonu, može pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: "izvoditelj").

(2) Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvoditelja, investitor je dužan imenovati izvoditelja odgovornog za međusobno usklađivanje radova.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka investitor fizička osoba može sam graditi kada, isključivo za svoje potrebe, gradi stambenu zgradu, manji gospodarski i pomoćni objekt.

(4) Izvoditelj je dužan:

- graditi u skladu s građevnom dozvolom;
- radove izvoditi tako da tehnička svojstva građevine odgovaraju zahtjevima iz poglavlja U. ovoga Zakona;
- ugrađivati materijale, opremu i proizvode u skladu s poglavljem III. ovoga Zakona;
- osiguravati dokaze o kvaliteti radova i ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga Zakona i zahtjevima iz projekta.

(5) Izvoditelj iz stavka 1. ovoga članka imenuje voditelja građenja, a u slučaju da izvodi samo pojedine radove imenuju voditelja tih radova. Voditelj građenja odnosno voditelj radova odgovoran je za provedbu stavka 3. ovoga članka.

(6) Voditelj građenja i voditelj pojedinih radova može biti diplomirani inženjer s tri godine radnog iskustva, inženjer ili viši tehničar s pet godina radnog iskustva, na poslovima građenja i položenim stručnim ispitom. Za građevine i radove prema članku 15. stavku 6. ovoga Zakona, voditelj može biti i osoba sa odgovarajućom srednjom stručnom spremom i osam godina radnog iskustva na poslovima građenja.

Nadzorni inženjer

Članak 18.

(1) Stručni nadzor nad građenjem u ime investitora, prema ovom Zakonu, može obavljati samo pravna osoba registrirana za obavljanje poslova nadzora.

(2) Pravna osoba koja provodi stručni nadzor imenuje nadzornog inženjera. Akt o imenovanju nadzornog inženjera dužna je dostaviti tijelu graditeljstva.

(3) Nadzorni inženjer može biti samo diplomirani inženjer odgovarajuće struke s tri godine radnog iskustva, odnosno inženjer odgovarajuće struke s pet godina radnog iskustva na poslovima projektiranja, građenja ili stručnog nadzora i položenim stručnim ispitom.

(4) Za obavljanje nadzora nad građenjem građevina iz članka 15. stavka 6. i članka 17. stavka 3. ovog zakona, može biti imenovana osoba odgovarajuće srednje stručne spreme s osam godina radnog iskustva na poslovima građenja ili stručnog nadzora i položenim stručnim ispitom.

(5) U provođenju stručnog nadzora nadzorni inženjer dužan je:

- utvrditi usklađenost iskolčenja građevine s elaboratom o iskolčenju građevine i projektom;
- voditi računa da se gradi u skladu s građevnom dozvolom i ovim zakonom;
- voditi računa o tome da je kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme u skladu sa zahtjevima projekta te da je ta kvaliteta dokazana propisanim ispitivanjima i dokumentima.

(6) Nadzorni inženjer odgovoran je za provedbu stavka 5. ovog članka.

Ovlašteni revident

Članak 19.

(1) Kontrolu projekta može obavljati samo ovlašteni diplomirani inženjer s najmanje deset godina radnog iskustva u struci, zaposlen kod pravne osobe registrirane za obavljanje poslova projektiranja.

(2) Ovlaštenje za obavljanje kontrole projekta stručnjaku iz stavka 1. ovoga članka (u daljnjem tekstu: "ovlašteni revident") daje ministar. Popis ovlaštenih revidenata objavljuje se u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

(3) Kriterije za davanje ovlaštenja utvrdit će ministar posebnim propisom.

(4) Ovlašteni revident ne može obaviti kontrolu projekta kojeg je u cijelosti ili djelomično izradila pravna osoba u kojoj je zaposlen.

(5) Revident i pravna osoba kod koje je zaposlen odgovorni su da projekt ili dio projekta za koji je obavljena kontrola udovoljava zahtjevima iz ovoga Zakona.

Stručni ispiti

Članak 20.

(1) Stručnim ispitom provjerava se poznavanje propisa iz područja graditeljstva.

(2) Program, uvjete i način polaganja stručnog ispita utvrdit će ministar posebnim propisom.

(3) Troškove stručnih ispita snosi pravna osoba koja je uputila kandidata na polaganje stručnih ispita ili kandidat sam.

V. GLAVNI I IZVEDBENI PROJEKT

Glavni projekt

Članak 21.

(1) Glavni projekt, u smislu ovoga Zakona, je skup međusobno usklađenih projekata kojima se daje tehničko rješenje građevine.

(2) Glavni projekt, sadrži lokacijsku dozvolu ipbsebnne uvjete ili izvod iz detaljnog plana uređenja, a ovisno o tehničkoj strukturi građevine, može sadržavati više vrsta projekata:

- arhitektonski projekt,
- građevinski projekt,
- projekti instalacija,
- projekt ugradnje opreme,
- druge potrebne vrste projekata.

(3) Projekti iz stavka 2. ovoga članka, ovisno o vrsti građevine, sadrže:

1. nacрте;
2. tehnički opis i troškovnik;
3. podatke o geotehničkim i drugim istražnim radovima koji su poslužili kao podloga za izradu projekta;
4. proračune statike, hidraulike, energetike, fizikalnih svojstava i dr. kojima se dokazuje da je građevina projektirana prema odredbama poglavlja II. ovoga Zakona;
5. program kontrole i osiguranja kvalitete;
6. projekt uređenja okoliša;
7. elaborat postupanja s otpadom ako se radi o opasnom otpadu;
8. izvadak iz katastarskog plana s ucrtanom situacijom građevine i ucrtanim susjednim građevinama, a za građevine koje se grade na većem području situacija građevine može se prikazati na osnovnoj državnoj karti odnosno na geodetskoj podlozi odgovarajućeg mjerila;
9. posebni tehnički uvjeti građenja,
10. plan posebnih dijelova zgrade (projekt etažiranja);

(4) Za gotove konstrukcije i opremu koja posjeduje certifikat sukladnosti ili za koje je na drugi propisani način dokazano da su proizvedeni prema odredbama poglavlja II. i IH. ovoga Zakona, u projektu nije potrebno to ponovno dokazivati.

(5) Ako je glavni projekt izrađen na stranom jeziku, mora sadržavati i prijevod na hrvatskom jeziku. Glavni projekt mora biti preveden po ovlaštenoj osobi.

(6) Glavni projekt na temelju kojeg je izgrađena određena građevina, može se upotrijebiti za građenje drugih takvih građevina ako su s time suglasni investitor i projektant koji je izradio taj projekt pod uvjetom prilagodbe tog projekta građevinskoj čestici, priključcima na objekte i uređaje komunalne infrastrukture i uvjetima temeljnog tla. TJ tom slučaju potrebno je poštivati autorska prava sukladno posebnom propisu.

(7) Za određene vrste građevine potrebne vrste projekata propisat će ministar.

Izvedbeni projekt

Članak 22.

(1) Izvedbeni projekt mora biti izrađen u skladu s glavnim projektom.

Označavanje projekta

Članak 23.

(1) Projekti, odnosno njihovi dijelovi (tehnički opis, proračuni, svaki list nacрта i dr.) moraju imati naznačenu fizičku ili pravnu osobu koja ih je izradila, naziv građevine, ime ili naziv investitora, oznaku ili broj projekta, odnosno njegovog dijela, datum izrade te ime i potpis projektanta (kada se radi o pravnoj osobi).

(2) Glavnom projektu koji se prilaže zahtjevu za izdavanje građevne dozvole mora biti uložen izvod iz sudskog registra o registraciji pravne osobe za obavljanje poslova projektiranja te akt o imenovanju projektanta, odnosno rješenje o samostalnom obavljanju poslova, a za projektanta iz članka 15. stavka 5. ovog zakona dokaz o ispunjavanju propisanih uvjeta.

(3) Projekti i njihovi dijelovi moraju biti uvezani na način da se onemoguću zamjena sastavnih dijelova.

Čuvanje projekta

Članak 24.

(1) Glavni projekt koji je sastavni dio građevne dozvole zajedno s dozvolom trajno čuva tijelo graditeljstva koje je izdalo građevnu dozvolu.

(2) Glavni i izvedbeni projekt građevine sa svim ucrtanim izmjenama i dopunama dužan je čuvati investitor, odnosno pravni sljednik građevine za sve vrijeme dok građevina postoji.

VI. GRAĐEVNA DOZVOLA

Članak 25.

(1) Građenju nove i rekonstrukciji postojeće građevine može se pristupiti samo na temelju građevne dozvole.

Građenje bez građevne dozvole

Članak 26.

(1) Građevna dozvola nije potrebna za:

- radove na postojećoj građevini koji se prema ovom Zakonu ne smatraju rekonstrukcijom;
- građenje grobnice;
- ograđivanje parcele;
- uređenje okućnice;
- montažni objekt i kiosk gotove konstrukcije do 12 m²;
- vrtni paviljon do 12 m²;
- dječje igralište;

- nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu;
- reklamni pano.

Posebni slučajevi građenja

Članak 27.

(1) U slučaju neposredne opasnosti od velikih prirodnih nepogoda ili ratnih i drugih razaranja, tijekom tih događaja, odnosno neposredno nakon njihovog prestanka, bez građevne dozvole mogu se graditi one građevine koje služe sprečavanju djelovanja tih događaja, odnosno otklanjanju štetnih posljedica.

(2) Građevina iz stavka 1. ovoga članka mora se ukloniti kada prestane potreba njezinog korištenja. Ako je potrebno da ta građevina ostane kao stalna, za nju se mora naknadno ishoditi građevna dozvola.

(3) U slučaju oštećenja građevine zbog djelovanja događaja iz stavka 1. ovoga članka, neovisno o stupnju oštećenja, građevina se može vratiti u prvobitno stanje bez građevne dozvole, u skladu s građevnom dozvolom na temelju koje je izgrađena. Tijelo graditeljstva dužno je u tu svrhu organizirati stručnu pomoć i kontrolu radova.

Tijela nadležna za izdavanje građevne dozvole

Članak 28.

(1) Građevnu dozvolu izdaje općinska služba nadležna za poslove građenja (u daljnjem tekstu: nadležna općinska služba), na čijem se području građevina gradi, ako ovim ili posebnim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Ako se građevina, za koju građevnu dozvolu izdaje nadležna općinska služba, gradi na području dvije ili više općina građevnu dozvolu izdaje nadležna općinska služba kojem je investitor podnio zahtjev za izdavanje građevne dozvole, u suglasnosti sa nadležnim službama općina na području kojih će se građevina graditi.

Članak 29.

(1) Ministarstvo izdaje građevnu dozvolu za slijedeće objekte:

GRAĐEVINE PROMETA I VEZA:

1. regionalnu i magistralnu cestu (gornji i donji stroj) s pripadajućim objektima (mostovi, vijadukti, tuneli, galerije, odvodnja i si.);
2. željezničku prugu (gornji i donji stroj) s pripadajućim objektima (mostovi, vijadukti, tuneli, pogonska mreža, signalni uređaji, odvodnja i si.), osim kolodvora i pružnih postrojenja na kolodvorima i industrijskih kolosijeka,
3. športski i poljoprivredni aerodrom;
4. građevinu međumjesnih telekomunikacijskih kapaciteta i objekte radija i televizije;

ENERGETSKE GRAĐEVINE:

5. elektranu instalirane snage preko 20 MW;
6. dalekovod 110 KV i više s trafostanicama i rasklop-nim postrojenjima na tom dalekovodu;
7. magistralni naftovod i plinovod, s pripadajućim uređajima i postrojenjima;

VODOPRIVREDNE GRAĐEVINE:

8. magistralni vodovod;
9. zaštitne vodoprivredne građevine na unutrašnjim vodotocima i vodama, oteretne kanale, akumulacije, retencije i obodne kanale;
10. pregradne građevine na vodotocima, jezerima, akumulacijama i retencijama,
11. posebne objekte za korištenje voda i zaštitu voda od zagađivanja na unutrašnjim vodama i vodotocima;
12. hidromelioracijske sustave s građevinama ukupne površine preko 200 hektara i vodne površine za uzgoj riba preko 50 hektara,

INDUSTRIJSKE GRAĐEVINE:

13. građevinu bazične kemijske industrije, građevinu prerade i obrade otpada, proizvodnju obojenih metala, nemetalnih minerala, crne metalurgije, koksa, cementa, stakla i celuloze, rafineriju nafte, građevinu u čijem se tehnološkom procesu pojavljuje opasni otpad i građevine za smještaj, čuvanje i držanje eksplozivnih stvari iznad 1000 kg.

(2) U slučaju gradnje pojedinačne građevine ili rekonstrukcije građevine iz st.1 ovog članka Ministarstvo može prenijeti nadležnost izdavanja građevne dozvole nadležnoj općinskoj službi.

Zahtjev za građevnu dozvolu

Članak 30.

(1) Zahtjev za izdavanje građevne dozvole podnosi investitor.

(2) Zahtjevu za izdavanje građevne dozvole prilaže se:

1. dokaz o pravu vlasništva zemljišta, odnosno građevine, ili ugovor odnosno akt nadležnog tijela uprave na temelju kojeg je investitor stekao pravo građenja
2. tri primjerka glavnog projekta
3. pisano izvješće o obavljenoj kontroli glavnog projekta prema članku 34. ovoga Zakona;
4. suglasnosti, potvrde ili mišljenja nadležnih tijela ili poduzeća na glavni projekt kada je to određeno posebnim zakonom;
5. drugi prilozi određeni posebnim zakonom.

(3) Zahtjevu za izdavanje građevne dozvole za građevinu ili njezin dio kada se gradi do određenog stupnja dovršenosti nije potrebno priložiti projekte uređenja unutar prostora pojedinih stambenih ili poslovnih jedinica (pregradni zidovi, podovi, obrada zidova i dr.).

(4) Za privođenje konačnoj namjeni poslovnog prostora građevine ili njezinog dijela iz stavka 3. ovoga članka potrebno je ishoditi posebnu građevnu dozvolu.

Zahtjev za građevnu dozvolu za jednostavnu građevinu

Članak 31.

(1) Zahtjevu za izdavanje građevne dozvole za jednostavnu građevinu, prilaže se:

1. dokaz o pravu vlasništva zemljišta odnosno građevine ili ugovor odnosno akt nadležnog

državnog tijela na temelju kojeg je investitor stekao pravo građenja;

2. crtež građevine s naznačenim mjerama, a po potrebi i proračun statike iz članka 21. stavka 4. ovoga Zakona;
3. izvadak iz katastarskog plana s ucrtanom situacijom građevine i ucrtanim susjednim građevinama;
4. opis radova;
5. odgovarajući akti prema članku 33. ovoga Zakona;
6. drugi prilozi određeni posebnim zakonom.

- (2) Jednostavna građevina, prema ovom Zakonu, je:
- gospodarski objekt površine do 20 m² i visine sljemena do 4,0 m;
  - pomoćni objekt površine do 30 m² (garaža, spremište, drvarnica i si.) koji se gradi na zemljištkoje služi za redovnu upotrebu stambene ili poslovne zgrade za koju je izdana građevna dozvola;
  - objekt protugradne obrane, objekt za sigurnost plovidbe (objekt signalizacije) i objekt koji služi snabdijevanju i održavanju objekta za sigurnost plovidbe (mol, pristanište, prilazni put, kućica za agregat, spremište za čamce i dr.);
  - cesta koja služi za eksploataciju šume, naftonosnog polja i druge eksploatacije;
  - kablanski i zračni priključak na niskonaponsku mrežu i ptt mrežu kao i vodovi kojima se postojeća građevina priključuje na komunalne instalacije (vodovod, kanalizacija, plinovod, parovod).

Dokaz vlasništva

Članak 32.

(1) Dokazom vlasništva zemljišta, odnosno građevine smatra se:

- izvadak iz zemljišne knjige ili akt nadležnog tijela, na temelju kojeg je investitor stekao pravo vlasništva.

Usklađivanje glavnog projekta s posebnim zakonima

Članak 33.

(1) Tijelo graditeljstva dužno je na zahtjev investitora ili projektanta priopćiti od kojih tijela i poduzeća je potrebno prema odredbama posebnih zakona, pribaviti:

- uvjete u skladu s kojima mora biti izrađen glavni projekt, odnosno crtež građevine,
- odgovarajuće isprave (suglasnost, potvrda, mišljenje i si.), o usklađenosti glavnog projekta, odnosno crteža građevine s lokacijskom dozvolom i posebnim uvjetima ili izvodom iz detaljnog plana uređenja.

(2) Glavni projekt, odnosno crtež građevine mora biti usklađen s odredbama posebnih zakona, odnosno s pribavljenim uvjetima iz stavka 1. ovoga članka prije podnošenja zahtjeva za građevnu dozvolu.

Kontrola projekata

Članak 34.

(1) Kontrola glavnog projekta, ovisno o vrsti građevine, mora se obaviti glade:

2. zaštite od buke i vibracija,
3. uštede energije i toplinske zaštite.

(2) Kontrolu glavnog projekta investitor može povjeriti samo ovlaštenom revidentu iz članka 19. ovoga Zakona.

(3) Ovlašteni revident koji je obavio kontrolu projekta dužan je o tome sastaviti pisano izvješće i ovjeriti dijelove projekta prema propisu iz stavka 7. ovoga članka.

(4) U izvješću o obavljenoj kontroli ovlašteni revident može zahtijevati od investitora da:

- prije početka izvođenja određenih radova, obavi kontrolu dijela izvedbenog projekta koji se odnosi na te radove;
- obavi pregled izvedenih radova u određenoj fazi građenja.

(5) O obavljenoj kontroli, odnosno pregledu prema stavku 4. ovoga članka ovlašteni revident dužan je sastaviti pisano izvješće.

(6) Ako je glavni projekt izrađen u inozemstvu podliježe kontroli iz stavka 1. ovog članka kao i kontroli glade sukladnosti izrade s odredbama ovog Zakona i normama neovisno o vrsti i veličini građevine.

(7) Sadržaj i način obavljanja kontrole projekta način ovjere projekta, način nadoknade (pristojbe i troškovi) za obavljanje kontrolu, te za koje građevine, odnosno radove je obvezna kontrola projekata propisat će ministar posebnim propisom.

Postupak izdavanja građevne dozvole

Članak 35.

(1) Ako su ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, tijelo graditeljstva dužno je izdati građevnu dozvolu u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva.

(2) Građevnom dozvolom utvrđuje se da je glavni projekt, odnosno crtež građevine s opisom radova izrađen u skladu s utvrđenim i propisanim uvjetima, koje mora ispunjavati građevina na određenoj lokaciji, te da su ispunjeni uvjeti iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Glavni projekt, odnosno crtež građevine s opisom radova sastavni je dio građevne dozvole, što na projektu, odnosno crtežu građevine mora biti naznačeno i ovjereno potpisom djelatnika i pečatom tijela graditeljstva koje je tu dozvolu izdalo.

(4) Kada tijelo graditeljstva utvrdi da nisu ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje građevne dozvole, pisano će odrediti investitoru rok za ispunjenje tih uvjeta.

(5) Ukoliko investitor u određenom roku ne ispuni sve uvjete, tijelo graditeljstva odbit će rješenjem zahtjev za izdavanje građevne dozvole.

Izdavanje građevne dozvole po dijelovima građevine

Članak 36.

(1) Građevna dozvola izdaje se za građenje cijele građevine.

1. mehaničke otpornosti i stabilnosti

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na zahtjev investitora građevna dozvola može se izdati i po dijelovima građevine.

(3) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje građevne dozvole prema odredbi stavka 2. ovoga članka, investitor je dužan ishoditi načelnu dozvolu za cijelu građevinu.

Načelna dozvola

Članak 37.

(1) Načelnom dozvolom, po zahtjevu investitora, određuju se dijelovi građevine za koje će se izdavati građevna dozvola.

(2) Na temelju načelne dozvole može se započeti s pripremnim radovima, ali se ne može započeti s izvođenjem radova na građevini.

(3) Zahtjevu za izdavanje načelne dozvole prilaže se:

1. tri primjerka izvotka iz idejnog projekta,
2. načelne suglasnosti nadležnih tijela ili poduzeća kada to, ovisno o vrsti građevine, odredi tijelo graditeljstva,
3. popis dijelova građevine za koje će se izdavati građevne dozvole i redoslijed podnošenja zahtjeva.

(4) Izvadak iz idejnog projekta iz stavka 3. točke 1. ovoga članka, sadrži:

- nacрте osnovnih tehničkih rješenja građevine s objektima infrastrukture,
- lokacijsku dozvolu i posebne uvjete,
- situaciju građevine ucrtane u geodetsku podlogu odgovarajućeg mjerila,
- shemu tehnološkog procesa s naznakom opreme i njezinim svojstvima,
- način napajanja građevine energijom i potrebne količine energije i dr.

(5) Izvadak iz idejnog projekta sastavni je dio načelne dozvole što na njemu mora biti naznačeno i ovjereno potpisom djelatnika i pečatom tijela graditeljstva.

(6) Na postupak izdavanja načelne dozvole odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na postupak izdavanja građevne dozvole.

Građevna dozvola za privremene građevine

Članak 38.

(1) Pripremi radovi za potrebe gradilišta izvode se na temelju građevne ili načelne dozvole za građevinu.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, građevna dozvola potrebna je za privremene građevine i pripreme radove koji mogu biti opasni po život i zdravlje ljudi, promet i okoliš, kao za:

- asfaltnu bazu, separaciju agregata, tvornicu betona i si. koja će se koristiti za građenje više građevina kroz duže vremensko razdoblje,
- dalekovod i transformatorsku stanicu koju je potrebno graditi radi napajanja gradilišta električnom energijom,

- prienosne spremnike za smještaj, čuvanje ili držanje eksplozivnih tvari;
- složenije radove koji mogu utjecati na život i zdravlje ljudi ili na stabilnost građevine; mora ukloniti.

Članak 39.

(1) Građevine za potrebe sajmovia i javnih manifestacija, privremeni montažni objekti se postavljati na temelju građevne dozvole za privremene građevine.

(2) Građevnom dozvolom iz stavka 1. ovog članka mora se odrediti rok u kome se privremena građevina mora ukloniti.

Izmjena i dopuna građevne dozvole

Članak 40.

(1) Investitor je dužan ishoditi izmjenu ili dopunu građevne dozvole ukoliko tijekom građenja namjerava na građevini izvršiti izmjene ili dopune kojima se može utjecati na bilo koje tehničko svojstvo građevine prema poglavlju II. ovoga Zakona ili te izmjene nisu u skladu s uvjetima iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ako se u tijeku građenja promijeni investitor novi investitor dužan je od tijela graditeljstva zatražiti izmjenu građevne dozvole u svezi s promjenom imena investitora.

Prestanak važenja građevne dozvole

Članak 41.

(1) Građevna dozvola prestaje važiti ako se s radovima na građevini za koju je građevna dozvola izdana ne započne u roku od dvije godine od dana pravomoćnosti građevne dozvole.

(2) Važenje građevne dozvole može se, po zahtjevu investitora, produžiti za još dvije godine ako se nisu promijenili uvjeti iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ili ako se nisu promijenila tehnička svojstva prema poglavlju II. ovoga Zakona, u skladu s kojima je izdana građevna dozvola.

Izjavljivanje žalbe

Članak 42

(1) Protiv rješenja koje je izdala nadležna općinska služba može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku 15 dana od dana prijema rješenja.

(2) Protiv rješenja, koje je izdalo Ministarstvo, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

VII. GRADILIŠTE

Uređenje gradilišta

Članak 43

(1) Gradilište mora biti ograđeno radi sprečavanja nekontroliranog pristupa ljudi na gradilište.

(3) Građevnom dozvolom iz stavka 2. ovoga članka mora se odrediti rok u kome se privremena građevina

(2) Na gradilištu koje se proteže na velikim prostanstvima (željezničke pruge, ceste, dalekovodi i si.) dijelovi gradilišta koji se ne mogu ograditi moraju biti zaštićeni određenim prometnim znakovima ili označeni na drugi način.

(3) Uz javno-prometne površine zabranjeno je ograđivati gradilište bodljikavom žicom ili na drugi način koji bi mogao ugrožavati prolaznike. Na određenim gradskim područjima može se odrediti poseban vanjski izgled ograde.

(4) Pripremni radovi za građenje mogu se izvoditi na zemljištu koje nije vlasništvo investitora samo ako je investitor prethodno ishodio suglasnost vlasnika tog zemljišta.

(5) Investitor ili izvoditelj dužni su, za privremeno zauzimanje susjednog, odnosno obližnjeg zemljišta za potrebe gradilišta, postupati prema odredbama posebnih zakona.

(6) Za privremeno zauzimanje javno-prometnih površina za potrebe gradilišta investitor ili izvoditelj dužan je ishoditi odobrenje nadležnog tijela općine, odnosno pravne osobe određene posebnim zakonom.

(7) Izgrađene privremene građevine i postavljena oprema gradilišta moraju biti stabilni i odgovarati propisanim uvjetima zaštite od požara i eksplozije, zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite radi sprečavanja ugrožavanja života i zdravlja ljudi.

(8) Sve privremene građevine izgrađene u okviru pripremnih radova, oprema gradilišta, neutrošeni građevinski i drugi materijal, otpad i si. moraju biti uklonjeni a zemljište na području gradilišta kao i na prilazu gradilištu dovedeno u uredno stanje u roku od mjesec dana nakon izdavanja uporabne dozvole.

Dokumentacija na gradilištu

Članak 44.

(1) Izvoditelj na gradilištu mora imati:

1. rješenje o upisu u registar djelatnosti;
2. akt o postavljenju voditelja građenja, odnosno pojedinih radova;
3. građevnu dozvolu;
4. projekte na osnovi kojih je izdana građevna dozvola;
5. izvedbenie projekte sa svim izmjenama i dopunama;
6. građevinski dnevnik;
7. dokumentaciju o ispitivanju ugrađenog materijala, proizvoda i opreme prema programu ispitivanja iz projekta.
8. elaborat o iskolčenju građevine izrađen od fizičke ili pravne osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti po posebnom propisu.

(2) U slučaju kada je investitor fizička osoba koja gradi za svoje potrebe građevinu iz članka 17. stavka 3. ovog zakona, izvoditelj na gradilištu ne mora imati

dokumentaciju iz stavka 1. točke 1., 2., 6. i 7. ovog članka.

(3) Uvjete, način i obrazac vođenja građevinskog dnevnika na gradilištu propisat će ministar posebnim propisom.

VIII. UPORABNA DOZVOLA

Članak 45.

(1) Izgrađena građevina smije se početi koristiti odnosno staviti u pogon nakon što tijelo graditeljstva izda dozvolu za njezinu uporabu (u daljnjem tekstu: "uporabna dozvola").

(2) Uporabna dozvola za izgrađenu građevinu izdaje se nakon izvršenog tehničkog pregleda.

Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole

Članak 46.

(1) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole investitor ili osoba koja je na temelju valjanog pravnog posla ili nasljeđevanjem stekla od investitora pravo vlasništva, podnosi tijelu graditeljstva koje je izdalo građevnu dozvolu za građenje građevine.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati broj i datum građevne dozvole, naziv i vrstu građevine te mjesto građenja i podatke o sudionicima u građenju.

Tehnički pregled

Članak 47.

(1) Tijelo graditeljstva dužno je u roku 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva obaviti tehnički pregled građevine.

(2) O mjestu, danu i satu obavljanja tehničkog pregleda tijelo graditeljstva dužno je obavijestiti investitora. Investitor je dužan osigurati nazočnost sudionika u građenju tehničkom pregledu.

(3) Tehnički pregled obavlja komisija koju osniva tijelo graditeljstva iz članka 46. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Tijelo graditeljstva imenuje predsjednika komisije i određuje tijela i poduzeća koja upućuju svog predstavnika kao člana komisije.

(5) Članovi komisije su stručni djelatnici tijela graditeljstva i predstavnici onih tijela i poduzeća koji su izdali odgovarajuće isprave prema članku 33. stavku 1. ovoga Zakona.

(6) Tehničkim pregledom utvrđuje se da li je građevina izgrađena u skladu s građevnom dozvolom, tehničkim propisima i tehničkim normama za određenu građevinu.

(7) Za građevine iz članka 31. stavak 2. ovoga Zakona, tehnički pregled obavlja samo stručni djelatnik tijela graditeljstva.

(8) O izvršenom tehničkom pregledu sastavlja se zapisnik u koji se unosi i mišljenje članova komisije o tome da li se izgrađena građevina može koristiti ili se moraju prethodno otkloniti utvrđeni nedostaci ili se ne može izdati uporabna dozvola. U zapisnik se unose i eventualna odvojena mišljenja pojedinih članova komisije, uz navođenje razloga zbog kojih je mišljenje odvojeno.

(9) Nadležni inspektori mogu prisustvovati tehničkom pregledu građevine i mogu u zapisnik komisije unijeti svoje mišljenje i prijedloge glede tehničke ispravnosti građevine.

(10) Zapisnik o rezultatima rada tehničkog pregleda potpisuju predsjednik i članovi komisije.

(11) Predsjednik komisije za tehnički pregled, odnosno stručni djelatnik, koji je obavio tehnički pregled, dužan je nakon obavljenog tehničkog pregleda zapisnik iz stavka 8. ovoga članka dostaviti tijelu graditeljstva najkasnije u roku od osam dana po izvršenom tehničkom pregledu.

Dužnost investitora u postupku

Članak 48.

(1) Investitor je dužan, najkasnije na dan tehničkog pregleda, komisiji za tehnički pregled dati na uvid:

- dokumentaciju iz članka 44. ovoga Zakona
- situacioni nacrt građevine kao dio geodetskog elaborata ovjerenog po tijelu za katastar i geodetske poslove izrađenog od fizičke ili pravne osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti po posebnom propisu te
- dokaze o postignutoj kvaliteti radova, građevinskih proizvoda i opreme;
- izvješća ovlaštenih revidenata o obavljenoj kontroli prema članku 34. stavku 5. ovoga Zakona
- završno izvješće nadzornog inženjera o izvedbi građevine.

(2) U slučaju kada je investitor fizička osoba, koji je sagradio za svoje potrebe građevinu iz članka 17. stavka 3. ovog zakona, komisiji za tehnički pregled ne prilaže se dokumentacija iz članka 44. stavka 1., 2., 6. i 7. ovog Zakona, ali se prilaže rješenje o imenovanju nadzornog inženjera.

(3) U slučaju kada je investitor sagradio građevinu iz članka 31. stavka 2. ovog zakona, komisiji za tehnički pregled ne prilaže se dokumentacija iz članka 44. stavka 1. točke 1., 2., 5. i 7. ovog zakona.

Postupak izdavanja uporabne dozvole

Članak 49.

(1) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole odbit će se:

- ako je građevina izgrađena bez građevne dozvole;
- ako su tijekom građenja izvršene izmjene i dopune na građevini za koje nije ishođena izmjena ili dopuna građevne dozvole;
- ako se u ostavljenom roku nisu otklonili nedostaci koji bitno utječu na pouzdanost i sigurnost građevine.

(2) Ako su tehničkim pregledom utvrđeni nedostaci koje je potrebno otkloniti, a ti nedostaci ne utječu na tehnička svojstva bitna za građevinu prema poglavlju II. ovoga Zakona, može se izdati uporabna dozvola i odrediti rok u kojem se moraju uočeni nedostaci otkloniti.

(3) Ako se u roku iz stavka 2. ovoga članka ne otklone utvrđeni nedostaci, tijelo graditeljstva ukinut će uporabnu dozvolu.

(4) Ako postoji potreba ispitivanja tehničkih svojstava građevine putem probnog rada, investitor je obavezan početak probnog rada prijaviti nadležnim tijelima koja su izdala isprave iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.

Uporabna dozvola za dio građevine

Članak 50.

(1) Uporabna dozvola može se na zahtjev investitora izdati i za dio građevine prije dovršetka građenja cijele građevine:

-kada je to potrebno radi nastavka i dovršenja gradnje (npr: korištenja mosta za pristup gradilištu, namjeni prije dovršenja cijele građevine.

Izjavljivanje žalbe

Članak 51.

(1) Protiv rješenja donesenog na temelju članka 49 i 50. ovog Zakona, žalbu može izjaviti pored investitora i izvoditelj građevine.

(2) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja prvostupanjskog organa kojim se naređuje rušenje, odnosno uklanjanje građevine ili pojedinih njegovih dijelova, ako je takovo rješenje donijeto iz razloga što je utvrđeno da građevina nije stabilna, što postoji izravna opasnost po život ili zdravlje ljudi, promet ili susjedne objekte, ako se ta opasnost drugim mjerama ne može ukloniti i ako je u rješenju predviđeno da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Troškovi postupka

Članak 52.

(1) Ako se tehnički pregled obavlja izvan mjesta u kojem se nalazi sjedište tijela graditeljstva, investitor je dužan naknaditi tom tijelu putne troškove i dnevnice članova komisije.

(2) Ako je za člana komisije imenovan predstavnik stručnog tijela ili poduzeća koje nije izdalo ispravu o usklađenosti projekta s utvrđenim uvjetima, investitor je dužan tijelu graditeljstva nadoknaditi troškove prema posebnom propisu koji se odnosi na vještake.

Članak 53.

(1) Sud će građevinu upisati u zemljišne knjige ako je za istu izdana uporabna dozvola.

(2) Sud će građevinu upisati u zemljišne knjige i bez uporabne dozvole, ali će po službenoj dužnosti u zemljišnoj knjizi u teretnom listu (list C) zabilježiti da ta dozvola nije priložena.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovog članka, radi osiguranja potraživanja, glede troškova pripreme zemljišta i troškova izgradnje komunalnih objekata i uređaja sukladno posebnim propisima, tražitelj ima zakonsko založno pravo (hipoteka) na građevini.

IX. KORIŠTENJE I ODRŽAVANJE GRAĐEVINE

Članak 54.

(1) Građevina se može koristiti samo na način sukladan njezinoj namjeni.

(2) Vlasnik građevine dužan je održavati građevinu na način da se u predviđenom vremenu njezinog trajanja očuvaju tehnička svojstva bitna za građevinu iz poglavlja II. ovoga Zakona.

(3) Za građevnu, konstrukciju ili opremu čija pouzdanost ovisi o redovnom održavanju, tehničke propise kojima se propisuje način održavanja donosi ministar.

trafostanice i dalekovoda za snabdijevanje energijom i dr.)

-kada se određeni dio građevine može privesti svojoj

X. UKLANJANJE GRAĐEVINE

Članak 55.

(1) Uklanjanju građevine ili njezinog dijela, ako se ne radi o uklanjanju temeljem inspekcijskog rješenja, može se pristupiti samo na temelju dozvole za uklanjanje.

(2) Dozvolu za uklanjanje izdaje nadležna općinska služba.

(3) Za građevine iz članka 29. ovog Zakona dozvolu za uklanjanje izdaje Ministarstvo.

(4) Zahtjevu za uklanjanje građevine prilaže se:

- dokaz o pravu vlasništva građevine,
- projekt uklanjanja građevine,
- suglasnosti nadležnih tijela ako se tim uklanjanjem može ugroziti javni interes (npr. zaštita spomenika kulture, zaštita komunalnih i drugih instalacija i dr.).

(5) Projekt uklanjanja građevine sadrži:

- nacрте,
- tehnički opis uklanjanja građevine i
- proračune stabilnosti konstrukcije ili njenih djelovanja tijekom uklanjanja, odnosno demontaže.

(6) Projekt uklanjanja građevine iz članka 15. stavka 6. i članka 31. stavka 2. ovoga Zakona sadrži samo tehnički opis uklanjanja građevine.

(7) Odredbe ovog članka odgovarajuće se primjenjuju u na uklanjanje građevine po rješenju građevinskog inspektora prema članku 65. ovoga Zakona.

XI. INSPEKCIJSKI NADZOR

Odredbe o inspekcijskom nadzoru

Članak 56.

(1) Županijski građevinski inspektor provodi nadzor kod građenja građevina za koje građevnu dozvolu izdaje Ministarstvo, a općinski građevinski inspektor provodi nadzor kod građenja građevina za koje građevnu dozvolu izdaje nadležna općinska služba.

(2) Građevinski inspektor provodi nadzor nad radom sudionika u građenju i održavanju građevine, te kvalitete građevinskih proizvoda, glede primjene ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona kao i propisa iz područja normizacije, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno, kao i nad izvođenjem radova za koje nije potrebna građevna dozvola.

(3) Građevinske proizvode, koji se upotrebljavaju u građenju, nad kojim nadzor kvalitete provodi županijski građevinski inspektor, odnosno općinski građevinski inspektor odredit će ministar posebnim propisom.

Članak 57.

(1) Za županijskog građevinskog inspektora može se imenovati samo diplomirani inženjer građevinske ili arhitektonske struke s najmanje tri godine radnog

iskustva i položenim stručnim ispitom za obavljanje određenih poslova u građenju. Iznimno, poslove građevinske inspekcije mogu obavljati i drugi službenici Ministarstva, temeljem posebnog ovlaštenja ministra.

(2) Za općinskog građevinskog inspektora može se postaviti diplomirani inženjer građevinske ili arhitektonske struke s najmanje dvije godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom za obavljanje određenih poslova u građenju, odnosno inženjer ili viši tehničar građevinske ili arhitektonske struke s najmanje pet godina radnog iskustva i položenim stručnim ispitom za obavljanje određenih poslova u građenju, odnosno osoba srednje stručne sprema arhitektonske ili građevinske struke s najmanje osam godina radnog iskustva i položenim stručnim ispitom za obavljanje određenih poslova u građenju, odnosno, poslove građevinske inspekcije u općinskoj službi mogu obavljati i drugi službenici općinske službe temeljem posebnog ovlaštenja općinskog načelnika.

(3) Građevinski inspektor svoj identitet dokazuje službenom iskaznicom.

(4) Način izdavanja, sadržaj i oblik iskaznice propisat će ministar posebnim propisom.

Članak 58.

(1) Sudionici u građenju, vlasnik odnosno korisnik građevine dužni su građevinskom inspektoru omogućiti provođenje nadzora, te dati na uvid svu dokumentaciju, omogućiti pregled građevine i proizvoda kao i obavljanje drugih radnji u svezi s nadzorom.

Članak 59.

(1) Kada građevinski inspektor utvrdi povredu propisa, čije izvršenje je ovlašten nadzirati, dužan je po službenoj dužnosti pokrenuti postupak i poduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa zakonom.

Članak 60.

(1) Kada građevinski inspektor nesumnjivo utvrdi povredu propisa čije izvršenje nadzire, rješenje se može donijeti i bez saslušanja stranaka.

Članak 61.

(1) U provođenju nadzora građevinski inspektor ima pravo i dužnost sudionicima u građenju narediti otklanjanje nepravilnosti, obustavu građenja, uklanjanje građevine i izricati upravne mjere.

(2) Županijski građevinski inspektor odlučuje o žalbama na rješenje općinskog građevinskog.

(3) Ministar prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša odlučuje o žalbama na rješenje županijskog građevinskog inspektora.

Otklanjanje nepravilnosti

Članak 62.

(1) U provođenju nadzora građevinski inspektor ima pravo i dužnost narediti vlasniku postojeće građevine odnosno upravitelju stambene zgrade otklanjanje nedostataka na građevini koji su nastali ili su uočeni tijekom njezinog korištenja, ako utvrdi da ti nedostaci mogu ugroziti stabilnost građevine ili susjednih građevina ili život i zdravlje ljudi. Građevinski inspektor može

ujedno narediti i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga kada ocijeni da je to potrebno.

(2) U provođenju nadzora građevinski inspektor ima pravo i dužnost narediti vlasniku postojeće građevine da ukloni nedostatke na građevini koji su nastali ili su uočeni tijekom njezinog korištenja, ako utvrdi da ti nedostaci mogu ugroziti stabilnost građevine ili susjednih građevina, život i zdravlje ljudi.

Članak 63.

(1) Ako inspektor u provođenju nadzora nad kvalitetom građevinskog proizvoda utvrdi nepravilnosti, dužan je donijeti rješenje o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti.

(2) Ako građevinski inspektor utvrdi da građevinski proizvod ne odgovara propisima te da zbog toga postoji opasnost za život i zdravlje ljudi i okoliš, donijet će rješenje o zabrani ugradbe takvog proizvoda.

Obustava građenja

Članak 64.

(1) Građevinski inspektor ima pravo i dužnost narediti da se obustavi daljnje građenje, odnosno izvođenje pojedinih radova:

- ako se građevina gradi odnosno rekonstruira protivno građevnoj dozvoli, te odrediti primjereni rok za usklađivanje izvedenog stanja s odobrenim projektom ili crtežom građevine, odnosno ishodenje izmjene ili dopune građevne dozvole;
- ako se nakon zaključka kojim se dopušta postupak obnove građevne dozvole nastavi s izvođenjem radova;
- ako se građevina gradi odnosno rekonstruira a da u roku određenom rješenjem iz članka 61. stavka 1. ovog Zakona nisu otklonjeni utvrđeni nedostaci;
- ako utvrdi nedostatke i nepravilnosti u projektu ili izvođenju radova koji mogu ugroziti tehnička svojstva bitna za građevinu propisana poglavljem II. ovoga Zakona te odrediti primjereni rok za otklanjanjem tih nedostataka;
- ako utvrdi da se radovi izvode na način da se ugrožava pouzdanost susjednih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije i dr. te narediti hitne mjere zaštite, ako je to potrebno.

(2) U slučaju iz stavka 1. alineje 2,4. i 5. ovog članka građevinski inspektor naredit će na licu mjesta i zatvaranje gradilišta posebnom oznakom.

(3) Način zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta odnosno građevine propisat će ministar posebnim propisom.

Uklanjanje građevine

Članak 65.

(1) Građevinski inspektor ima pravo i dužnost narediti da se građevina ili njezin dio ukloni odnosno uspostavi prijašnje stanje:

- ako se gradi ili je izgrađena bez građevne dozvole;
- ako se gradi protivno građevnoj dozvoli, a u određenom roku se nije uskladilo izvedeno stanje s

odobrenim projektom ili crtežom građevine, odnosno nije ishodila izmjena ili dopuna građevne dozvole (članak 64. stavak 1. alineja 1.);

- ako tijekom građenja utvrdi neotklonjive nedostatke zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine ili stabilnost okolnih građevina ili su na drugi način ugroženi životi ljudi ili okoliš. Građevinski inspektor naredit će, kada je to potrebno i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga;

- narediti vlasniku građevine da ukloni građevinu ili njezin dio ako utvrdi daje uslijed dotrajalosti ili većih oštećenja neposredno ugrožena stabilnost građevine ili njezinog dijela, te ona predstavlja opasnost za susjedne građevine i život ljudi, a ta se opasnost ne može na drugi način otkloniti. Građevinski inspektor ujedno naređuje i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga (npr: podupiranje konstrukcije, sklanjanje ljudi i si.).

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka građevinski inspektor će prije donošenja rješenja narediti na licu mjesta zatvaranje gradilišta posebnom oznakom.

(3) Ako se u skladu s člankom 43. stavkom 8. ovoga Zakona ne uklone privremene građevine izgrađene na gradilištu u okviru pripremnih radova (baraka, nadstrešnica, instalacije, skladište, zajednička nastamba i dr. objekti i uređaji), građevinski inspektor naredit će uklanjanje tih građevina.

(4) Ako se građevina iz stavka 1. alineje 4. ovog članka nalazi u naseljima ili dijelovima naselja, koja su upisana u registru spomenika kulture kao urbanistička cjelina, ili je građevina spomenik kulture ili se nalazi na zaštićenom dijelu prirode, rješenje o uklanjanju ne može se donijeti bez suglasnosti tijela županijske uprave nadležnog za zaštitu kulturne i prirodne baštine. Postupak davanja suglasnosti kod tijela županijske uprave nadležnog za zaštitu kulturne i prirodne baštine je hitan.

(5) Ako u slučaju iz stavka 1. ovog članka investitor ne postupi po rješenju građevinskog inspektora o uklanjanju građevine ili njezinog dijela, rješenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak izvršenika.

(6) Način izvršenja rješenja određuje građevinski inspektor.

Članak 66.

(1) Iznimno od odredbe članka 65. stavka 1. alineje 1. ovog zakona, u slučaju rekonstrukcije građevine bez građevne dozvole, koja je registrirana kao spomenik kulture, građevinski inspektor ima pravo i dužnost na licu mjesta narediti da se obustavi daljnje građenje, odnosno izvođenje pojedinih radova, te narediti uspostavu prijašnjeg stanja, odnosno popravak građevine. Građevinski inspektor ujedno naređuje zatvaranje gradilišta posebnom oznakom, kao i hitne mjere osiguranja ukoliko je to potrebno.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovog članka ujedno se naređuje investitoru da u roku od 3 dana od tijela županijske uprave nadležnog za zaštitu kulturne i prirodne baštine zatraži određivanje načina uspostave prijašnjeg stanja odnosno popravak građevine.

(3) O slučaju iz stavka 1. ovog članka građevinski inspektor dužan je obavijestiti tijelo županijske uprave nadležno za zaštitu kulturne i prirodne baštine i nadležnu policijsku upravu.

(4) Tijelo županijske uprave nadležno za zaštitu kulturne i prirodne baštine dužno je nalaz i mišljenje o uspostavi prijašnjeg stanja odnosno popravku spomenika kulture dostaviti građevinskom inspektoru.

Članak 67.

(1) Odredbe članka 64. i članka 65. ovog Zakona odgovarajuće se primjenjuju i u slučaju kada se građevina gradi suprotno odnosno bez lokacijske dozvole na temelju koje se može graditi.

Upravne mjere

Članak 68.

(1) Ako se u slučajevima iz članka 62. stavka 2., članka 63., članka 64. stavka 1. alineja 1., 3., 4., 5. i 6. i članka 66. ovog Zakona ne postupi po rješenju građevinskog inspektora, investitor odnosno vlasnik građevine će se na izvršenje prisiliti upravnom mjerom u visini 2.000 DEM ili KM.

(2) Ukoliko investitor odnosno vlasnik građevine ne izvrši rješenje doneseno temeljem odredbe članka 62. stavka 2., članka 64. stavka 1. alineje 3., 4. i 5. i članka 66. ovog Zakona i nakon tri izrečene upravne mjere rješenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak izvršenika.

(3) Ukoliko investitor odnosno vlasnik građevine ne izvrši rješenje članka 64. stavka 1. alineje 1. kojim je naređena obustava radova i nakon tri izrečene upravne mjere, rješenje će se izvršiti uklanjanjem građevine ili njezinog dijela.

(4) Iznos naplaćenih upravnih mjera iz stavka 1. ovog članka, prihod su proračuna Županije Zapadnoherce-govačke.

(5) Troškovi uklanjanja građevine putem druge osobe do naplate od investitora odnosno vlasnika građevine namirit će se iz proračuna korisnika naplaćenih upravnih mjera.

Inspeksijsko rješenje

Članak 69.

(1) Rješenjem o obustavi građenja investitor se ujedno upozorava da će se narediti uklanjanje građevine ili njezinog dijela, koji se izgradi za vrijeme, dok je na snazi obustava daljnjeg građenja.

(2) Mjere iz članka 62., 63., 64., 65. i 66. ovoga Zakona građevinski inspektor naređuje pismenim ili usmenim rješenjem.

(3) Kada je doneseno usmeno rješenje, pismeni otpor mora se otpremiti stranci u roku od osam dana od dana kada je priopćeno.

(4) Obveza izvršenja usmenog rješenja počinje teći od trenutka kada je rješenje priopćeno stranci.

(5) Žalba izjavljena protiv rješenja građevinskog inspektora ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 70.

(1) Ako je investitor građevine koja se gradi protivno propisima nepoznat ili nepoznatog boravišta, rješenje i zaključak o dozvoli izvršenja oglasit će se na oglasnoj ploči nadležne općinske službe. Obavijest o tome ostavlja se i na gradilištu odnosno građevini.

(2) Obveza izvršenja akta iz stavka 1. ovog članka kao i rok za žalbu počinje teći od prvog narednog dana od dana oglašavanja.

Članak 71.

(1) Ako u provođenju inspeksijskog nadzora građevinski inspektor utvrdi da je građevnom odnosno uporabnom dozvolom, koje su konačne u upravnom postupku, povrijeđen ovaj zakon predložit će Ministarstvu da takvu dozvolu poništi, odnosno ukine po pravu nadzora.

XII. UPRAVNI NADZOR

Članak 72.

(1) Ako se u provođenju nadzora utvrdi da su građevnom dozvolom, koja je konačna u upravnom postupku, povrijeđene odredbe ovoga Zakona, Ministarstvo će takvu dozvolu poništiti po pravu nadzora.

(2) Ako se u provođenju nadzora utvrdi da su uporabnom dozvolom, koja je konačna u upravnom postupku, povrijeđene odredbe ovoga Zakona, Ministarstvo će takvu dozvolu po pravu nadzora ukinuti.

(3) Rješenje o poništenju, odnosno ukidanju može se donijeti u roku 2 godine od dana konačnosti građevne odnosno uporabne dozvole.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 73.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora ako:

1. projektiranje, građenje ili provođenje stručnog nadzora povjeri osobi koja nije registrirana za obavljanje tih djelatnosti (članak 15. stavak 2.);
2. ne osigura stručni nadzor nad građenjem (članak 15. stavka 3. i 6.);
3. do dana početka radova ne pribavi elaborat iskolčenja građevine (čl.15.st.8.);
4. ne prijavi početak građenja u propisanom roku (članak 15. stavak 9.);
5. u slučaju prekida radova ne osigura građevinu koju gradi i okoliš (članak 15. stavak 10.);
6. ne prijavi promjenu investitora u propisanom roku (članak 15. stavak 11.);
7. pristupi građenju nove ili rekonstrukciji postojeće građevine bez građevne dozvole (članak 25.);
8. kontrolu projekta povjeri osobi koja nema ovlaštenje ministra (članak 34. stavak 2.);
9. gradi protivno građevnoj dozvoli a nije ishodio izmjenu ili dopunu građevne dozvole (članak 40.);
10. za potrebe gradilišta zauzme susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjanog pravnog osnova (članak 43. stavak 5.);
11. zauzme za potrebe gradilišta javno-prometnu površinu bez valjanog pravnog osnova (članak 43. stavak 6.);
12. po završetku građenja ne raščisti i uredi gradilište i neposredni okoliš (članak 43. stavak 8.);

13. koristi građevinu ili njezin dio bez uporabne dozvole (članak 45.);

14. u određenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene tehničkim pregledom (članak 49. stavak 2.).

15. ukloni građevinu bez dozvole za uklanjanje (čl. 55. st. 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba kod investitora novčanom kaznom od 100 do 500 KM ili DEM.

Članak 74.

(1) Novčanom kaznom od 200 do 1.000 KM ili DEM kaznit će se fizička osoba u svojstvu investitora građevine iz članka 15. stavak 6., članka 31. stavak 2. i članka 39. stavak 1. ovog Zakona ako:

1. projektiranje, građenje ili provođenje stručnog nadzora povjeri osobi koja nije registrirana za obavljanje tih djelatnosti (članak 15. stavak 2.);
2. ne osigura stručni nadzor nad građenjem (članak 15. stavka 3. i 6.);
3. do dana početka radova ne pribavi elaborat iskolčenja građevine (čl.15.st.8.);
4. ne prijavi početak građenja u propisanom roku (članak 15. stavak 9.);
5. u slučaju prekida radova ne osigura građevinu koju gradi i okoliš (članak 15. stavak 10.);
6. ne prijavi promjenu investitora u propisanom roku (članak 15. stavak 11.);
7. pristupi građenju nove ili rekonstrukciji postojeće građevine bez građevne dozvole (članak 25.);
8. kontrolu projekta povjeri osobi koja nema ovlaštenje ministra (članak 34. stavak 2.);
9. gradi protivno građevnoj dozvoli a nije ishodio izmjenu ili dopunu građevne dozvole (članak 40.);
10. za potrebe gradilišta zauzme susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjanog pravnog osnova (članak 42. stavak 5.);
11. zauzme za potrebe gradilišta javno-prometnu površinu bez valjanog pravnog osnova (članak 43. stavak 6.);
12. po završetku građenja ne raščisti i uredi gradilište i neposredni okoliš (članak 42. stavak 8.);
13. koristi građevinu ili njezin dio bez uporabne dozvole (članak 45.);
14. u određenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene tehničkim pregledom (članak 49. stavak 2.).
15. ukloni građevinu bez dozvole za uklanjanje (čl. 55. st. 1.).
16. ako provodi nadzor, projektira ili izvodi pojedine radove a ne ispunjava za to propisane uvjete (članak 15. stavak 5.);
17. ako u određenom roku ne ukloni privremenu građevinu (čl.39. st. 2.)

Članak 75.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja gradi za račun nepoznatog kupca ako stručni nadzor ne povjeri drugoj pravnoj osobi registriranoj za obavljanje stručnog nadzora (članak 15. stavak 4.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100 do 400 KM ili DEM.

Članak 76.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja provodi

stručni nadzor nad građenjem ako:

1. nije registrirana za obavljanje poslova stručnog nadzora (članak 18. stavak 1.);
2. imenuje nadzornog inženjera koji ne ispunjava uvjete prema odredbama ovoga Zakona (članak 18. stavak 3.);
3. ne poduzme mjere da se radovi obavljaju u skladu s građevnom dozvolom, odnosno s projektom (članak 18. stavak 5. alineja 2.);
4. ne poduzme mjere da tehnička svojstva građevine ispune uvjete iz poglavlja II. ovoga Zakona (članak 18. stavak 5. alineja 2.);
5. ne poduzme mjere da kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme bude u skladu sa zahtjevima projekta i da bude dokazana odgovarajućim ispitivanjima i dokumentima (članak 18. stavak 5. alineja 3.);

(2) Za prekršaj iz stavka 1. točka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100 do 700 KM ili DEM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i nadzorni inženjer novčanom kaznom u iznosu od 100 do 400 KM ili DEM.

Članak 77.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100 do 1000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj investitor fizička osoba koja provodi stručni nadzor nad građenjem građevine za svoje potrebe iz članka 15. stavka 6. ovog Zakona ako:

1. ne poduzme mjere da se radovi obavljaju u skladu s građevnom dozvolom, odnosno s projektom (članak 18. stavak 5. alineja 2.);
2. ne poduzme mjere da tehnička svojstva građevine ispune uvjete iz poglavlja II. ovoga Zakona (članak 18. stavak 5. alineja 2.);
3. ne poduzme mjere da kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme bude u skladu sa zahtjevima projekta i da bude dokazana odgovarajućim ispitivanjima i dokumentima (članak 18. stavak 5. alineja 3.);

Članak 78.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao vlasnik građevine ako:

1. koristi građevinu suprotno njezinoj namjeni (članak 54. stavak 1.);
2. ne održava građevinu, njezinu konstrukciju ili opremu (članak 54. stavak 2.);
3. pristupi uklanjanju ili ukloni građevinu ili njezin dio bez dozvole tijela graditeljstva (članak 55. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba vlasnika građevine novčanom kaznom od 100 do 700 KM ili DEM.

Članak 79.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100 do 1.000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj fizička osoba kao vlasnik građevine ako:

1. koristi građevinu suprotno njezinoj namjeni (članak 54. stavak 1.);
2. ne održava građevinu, njezinu konstrukciju ili opremu (članak 54. stavak 2.);
3. pristupi uklanjanju ih ukloni građevinu ili njezin dio bez dozvole tijela graditeljstva (članak 55. stavak 1.).

Članak 80.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 5.000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja projektira ako:

1. nije registrirana za projektiranje (članak 16. stavak 1.);
2. se tijekom građenja utvrdi da nije u propisanoj mjeri ostvareno neko od tehničkih svojstava građevine iz poglavlja II. ovoga Zakona zbog nedostatka u projektu ili zbog neusklađenosti pojedinih projekata (članak 16. stavak 2., 3. i 4.);
3. imenuje projektanta, projektanta voditelja ili koordinatora projekta koji ne ispunjava propisane uvjete (članak 16. stavak 8.);
4. nije izvedbeni projekt izrađen u skladu s glavnim projektom (članak 22.);
5. ne označi i uveze projekt i njegove dijelove na propisani način (članak 23.);

(2) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1., 3. i 5. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100 do 700 KM ili DEM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 2. ovoga članka kaznit će se projektant, projektant voditelj i projektant koordinator novčanom kaznom u iznosu od 100 do 800 KM ili DEM.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. točke 4. ovoga članka kaznit će se projektant odnosno investitor u svojstvu projektanta iz članka 15. stavak 5. ovog Zakona novčanom kaznom u iznosu od 100 do 800 KM ili DEM.

Članak 81.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000 do 10.000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj izvoditelj kao pravna osoba registrirana za građenje ako:

1. tijekom građenja ne poduzme mjere radi sprečavanja ugrožavanja okolnih građevina, komunalnih i drugih instalacija i stabilnosti okolnog zemljišta (čl. 3. stavak 2.);
2. ne gradi u skladu s tehničkim propisima i normama s obveznom primjenom (članak 11.);
3. nije registriran za obavljanje djelatnosti (članak 17. stavak 1.);

4. ne gradi u skladu s građevnom dozvolom (članak 17. stavak 4. alineja 1.);
  5. radove ne izvodi tako da tehnička svojstva građevine odgovaraju zahtjevima iz poglavlja II. ovoga Zakona (članak 17. stavak 4. alineja 2.);
  6. ne ugrađuje proizvode i opremu u skladu s odredbama poglavlja III. ovoga Zakona (članak 17. stavak 4. alineja 3.);
  7. ne dokaže kvalitetu radova i ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga Zakona i zahtjevima iz projekta (članak 17. stavak 4. alineja 4.);
  8. imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova koji ne ispunjava propisane uvjete odnosno ne imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova (članak 17. stavak 5.);
  9. pristupi građenju nove ili rekonstrukciji postojeće građevine bez građevne dozvole (članak 25.);
  10. ne ogradi odnosno zaštititi ili označi gradilište u skladu s odredbami članka 43. stavak 1., 2. i 3. ovoga Zakona;
  11. koristi susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjanog pravnog osnova (članak 43. stavak 5.);
  12. koristi javno-prometnu površinu za potrebe gradilišta bez odobrenja nadležnog tijela ili poduzeća (članak 43. stavak 6.);
  13. ne raščisti i uredi gradilište i neposredni okoliš po završetku građenja (članak 43. stavak 8.);
  14. na gradilištu nema propisanu dokumentaciju (članak 44. stavak 1.);
  15. ne vodi građevinski dnevnik u skladu s posebnim propisom (članak 44. stavak 2.);
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. točke 2., 8. i 13. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100 do 800 KM ili DEM.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1., 3. do 7., 9. do 12., 14. i 15. ovoga članka kaznit će se i voditelj građenja odnosno pojedinih radova novčanom kaznom u iznosu od 100 do 800 KM ili DEM.

Članak 82.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 800 do 5.000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj izvoditelj kao fizička osoba registrirana za građenje ako:
1. tijekom građenja ne poduzme mjere radi sprečavanja ugrožavanja pouzdanosti okolnih građevina, komunalnih i drugih instalacija i stabilnosti okolnog zemljišta (čl. 4.);
  2. ne gradi u skladu s tehničkim propisima i normama s obveznom primjenom (članak 11.);
  3. nije registriran za obavljanje djelatnosti (članak 17. stavak 1.);
  4. ne gradi u skladu s građevnom dozvolom (članak 17. stavak 4. alineja 1.);
  5. radove ne izvodi tako da tehnička svojstva građevine odgovaraju zahtjevima iz poglavlja II. ovoga Zakona (članak 17. stavak 4. alineja 2.);
  6. ne ugrađuje proizvode i opremu u skladu s odredbama poglavlja III. ovoga Zakona (članak 17. stavak 4. alineja 3.);
  7. ne dokaže kvalitetu radova i ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga Zakona i zahtjevima iz projekta (članak 17. stavak 4. alineja 4.);

8. imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova koji ne ispunjava propisane uvjete odnosno ne imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova (članak 17. stavak 5.);
9. pristupi građenju nove ili rekonstrukciji postojeće građevine bez građevne dozvole (članak 25.);
10. ne ogradi odnosno zaštititi ili označi gradilište u skladu s odredbami članka 43. stavak 1., 2. i 3. ovoga Zakona;
11. koristi susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjanog pravnog osnova (članak 43. stavak 5.);
12. koristi javno-prometnu površinu za potrebe gradilišta bez odobrenja nadležnog tijela ili poduzeća (članak 43. stavak 6.);
13. ne raščisti i uredi gradilište i neposredni okoliš po završetku građenja (članak 43. stavak 8.);
14. na gradilištu nema propisanu dokumentaciju (članak 44. stavak 1.);
15. ne vodi građevinski dnevnik u skladu s posebnim propisom (članak 44. stavak 2.);

Članak 83.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5 000 do 20 000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj investitor i izvoditelj ako nastavi graditi odnosno izvoditi pojedine radove nakon zatvaranja gradilišta posebnom oznakom (članak 64. stavak 2. i članak 65. stavak 2.).

Članak 84.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 5 000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj sudionici u građenju i vlasnik odnosno korisnik građevine koji građevinskom inspektoru onemogućiti provođenje nadzora ili mu ne da na uvid svu traženu dokumentaciju ili mu onemogućiti pregled građevine i proizvoda kao i obavljanje drugih radnji u svezi nadzora (članak 58.).

Članak 85.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 100 do 1000 KM ili DEM kaznit će se za prekršaj ovlašteni revident ako:
1. prilikom kontrole projekta propusti uočiti nedostatke koji mogu znatnije utjecati na tehnička svojstva građevine utvrđena poglavljem II. ovoga Zakona;
  2. ako obavi kontrolu projekta u čijoj je izradi u cijelosti ili djelomično sudjelovao ili gaje u cijelosti ili pojedini dio izradila pravna osoba kod kojeg je zaposlen (članak 19. stavak 4.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i pravna osoba kod koje je ovlašteni revident zaposlen novčanom kaznom u iznosu od 500 do 3 000 KM ili DEM.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi kod koje je ovlašteni revident zaposlen u novčanom iznosu od 100 do 500 KM ih DEM.
- (4) Uz kaznu za prekršaj iz stavka 1. ovog članka ovlaštenom revidentu može se izreći zaštitna mjera oduzimanja ovlaštenja za kontrolu projekata u trajanju od šest mjeseci do godine dana.

Članak 86.

(1) Za prekršaj iz članka 76. stavka 1. točke 4., članka 80. stavka 1. točke 2., članka 81. stavka 1. točke 4. i 9., članka 82. stavka 1. točke 4. i 9. počinjen drugi puta uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen treći puta uz novčanu kaznu izreći će se i mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju od jedne godine.

XIII. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 87.

(1) Upravni postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovog Zakona završit će se po odredbama propisa koji su vrijedili u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 88.

(1) Propise iz članka 19. stavak 3, članka 20. stavak 2, članka 21. stavak 7, članka 34. stavak 7, članka 44. stavak 3, članka 54. stavak 3, članka 56. stavak 3, članka 57. stavak 4, članka 64. stavak 3. donijet će ministar najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stavka 1. ovog članka ostaje na snazi Pravilnik o programu, uvjetima i načinu polaganja stručnih ispita za obavljanje određenih poslova u građenju objekata ("Narodni list HR HB" br. 26/94., 39/94).

Članak 89.

(1) Do okončanja postupka pretvorbe i ustanovljavanja vlasništva fizičkih i pravnih osoba na nekretninama, dokazom vlasništva smatra se i akt nadležnog organa temeljem kojeg je investitor stekao pravo korištenja zemljišta odnosno pravo raspolaganja građevinom.

Članak 90.

(1) Za građevinu sagrađenu po dosadašnjim propisima, u postupku izdavanja uporabne dozvole, pokrenutom nakon stupanja na snagu ovog zakona, utvrđuje se da li je građevina sagrađena u skladu s građevinskom dozvolom i propisima koji su vrijedili u vrijeme njezinog građenja.

Članak 91.

(1) Osobe koje su prije stupanja na snagu ovog Zakona radile na poslovima odgovornog projektanta, voditelja građenja ili voditelja radova, a nisu diplomirani inženjeri, odnosno inženjeri ili viši tehničari, mogu u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona biti imenovane za projektanta, voditelja građenja ili voditelja radova ako imaju položen stručni ispit.

(2) Poslove nadzornog inženjera mogu nastaviti obavljati i osobe kojima je priznat šesti stupanj stručne spreme,

akoje su do stupanja na snagu ovog Zakona bile imenovane za obavljanje tih poslova.

Članak 92.

(1) Pravne osobe, sudionici u građenju, dužni su uskladiti s odredbama ovog Zakona registraciju obavljanja određenih poslova u građenju u roku od tri mjeseca od dana donošenja ovog Zakona.

(2) Pravnim osobama iz stavka 1. ovog članka koje ne usklade svoju registraciju u roku određenom stavkom 1. ovog članka zabranit će se obavljanje poslova u građenju.

Članak 93.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona o građenju prestaje važiti Uredba o građenju na području Hrvatske zajednice Herceg-Bosna za vrijeme neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja ("Narodni list HZ HB" " br. 13/93).

Članak 94.

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
- S K U P Š T I N A -
Broj:01-VII-109/99
Široki Brijeg, 29. travnja 1999.

Predsjednik
Mladen Nižić, v.r.